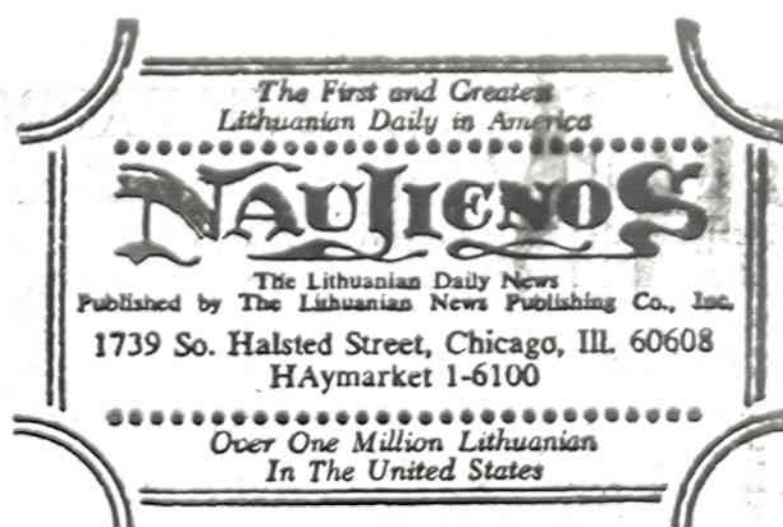

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Sest. pirm. trečiadienis — Sat. Mon. Wedn., Dec. 22-24-26, 1984 — VLIKŲ metai

200

AMERIKA ERDVĖS GINKLAIS VALDYS ŽEMĘ

Nacionalizmas Sovietų Sąjungoje

Anglų profesorius nagrinėja nacionalizmą Sov. Sąjungoje

Londono universiteto profesorius Peter Reddaway nagrinėja nerusų tautų nacionalizmą Pietų Korėjoje leidžiamo žurnalo "Freedom Digest" išspausdintame straipsnyje "Disidentizmas Sovietų Sąjungoje". Pasak jo, nacionalizmo stiprumas kartais priklauso nuo jo ryšių su tvirta tautine religija. Katalikiška Lietuva išsiskiria kaip respublika, kurioje šie ryšiai yra pasiekę beveik "lenkiško" tempurmo, todėl tautinis disidentizmas Lietuvoje turi gilesnį šaknis ir jo neįmanoma ištrinti.

Toksai pat Bažnyčios tautos santykis, rašo Reddaway, egzistuoja Vakarų Ukrainoje, tačiau dėl Unitų Katalikų Bažnyčios ryšių su ukrainiečių nacionalizmu ji prieš 40 metų buvo paskelbta nelegalia. Kadangi nacionalizmas Ukrainoje labai pavojingas Sovietų valdžiai, ukrainiečių nacionalistai buvo ypatingai griežtai represuoti ir reikalavimai legalizuoti Unitų Bažnyčią buvo atmesti. Ukrainos Helsinkio grupė buvo sutriuškinta ypatingai nuožmiomis priemonėmis; daugelis jos narių gavo nuo 10-ties iki 15-os metų kalėjimo. 1983 metais nacionalistinis disidentizmas Ukrainoje buvo jau beveik įsistatęs į požiūrį.

Anglų profesorius išnarijo ypatingą estų disidentizmo sustiprėjimą 1979-1981 metų bėgyje. Ji dabnai skatina įvykiai Lietuvoje bei Lenkijoje ir bundantis pabaltiečių vienybės jausmas. Kai kurių vadovaujančių estų disidentų nutarimas 1983 metais padėjo valdžiai atstatyti kontrolę, bet Estijoje dar tebesijaučia bėžėjimas. Disidentizmas esąs daug silpnesnis Latvijoje, kur nepajęta suorganizuoti net ir patsidoro nacionalistinio sąjūdžio. Nacionalistinis sąjūdis Gruzijoje Reddaway vadina tvirtu, bet beformiu. Tačiau nors tautinė Gruzijos stačiatikių bažnyčia tradiciniai buvo daug silpnesnė už lietuvių ar ukrainiečių katalikų bažnyčias, pastarojo disidentizmo bėgyje jai pavyko dalinai išsivilyti nuo korupcijos ir pakeliamo vadovybės lygi. Nors Gruzijos Helsinkio Grupė buvo greitai užgnaužta, gruzinų nacionalizmas nesiliauja stiprėjęs. Ribotais politinių areštų skaičiais leidžia spėti, kad valdžia vengia vėl išprovokuoti nacionalistinį sąjūdį, kaip 1978 metais, kada naujos konstitucijos projektas sukėlė didelių neramumų.

Nacionalizmas Armėnijoje irgi stiprus, bet jis dažnai daugiau nukreiptas prieš Turkiją, negu prieš sovietinę valdžią. Armėnijos Bažnyčios pozicija yra atitinkamai dviprasmiška. Todėl oficialios represijos labiau pažeidžia Armėnijos Helsinkio Grupę ir kitus disidentų sambūnius; kelios areštų bangos juos beveik visiškai nutikė.

IZRAELIS REIKALAUJA DAUGIAU J.T. KARIŲ LIBANO PIETUOSE

IZRAELIO DELEGACIJOS PIRMININKAS GEN. A. GILBOA PRANEŠĖ, KAD KITAIP — NEVERTA TARTIS

JERUZALĖ. — Izraelio generolas Amos Gilboa, Izraelio delegacijos pasitarimams su Libanu pirmininkas, ketvirtadienį pranešė, kad Jungtinės Tautos priėmė paskutinius Izraelio pasiūlymus, bet jis nepajėgė to tinkamai padaryti.

Izraelis labai gerai pažįsta pietų Libaną, žino pasienio gyventojus ir jokių būdu nesutiks leisti kelioms Jungtinių Tautų kariams patruliuoti pasienio, nes jie nepajėgė to tinkamai padaryti.

Izraelis nenori leisti šifitams ar palestiniečiams vėl apsaudyti šiaurės Izraelio mokyklas ir neleisti ūkininkams be baimės dirbti savo laukus. Kol Libanas nesutiks su Jungtinių Tautų taisyklėmis ir negalės atsistatinti daugiau karių keliams kontroliuoti, tol Izraelis neatsauks savo ginkluotų pajėgų iš Libano.

Kai generolas Amos Gilboa pranešė apie tokį Izraelio nusistatymą, prie jo buvo kiti Izraelio karo komisijos nariai.

FELIPE GONZALEZ MĖTĖSI SU CHADAFI

MADRIDAS. — Ispanijos premjeras Felipe Gonzalez ketvirtadienį pasimatė su atskridusiu Libijos diktatoriumi Muamaru Chadafi. Didžioji Ispanijos spauda pirmuose puslapiuose kaltino premjerą Gonzalez, kad jis pradėjo tartis su biuriu žmogumi, besikišiančiu į kitų valstybių vidaus reikalus. Spauda tvirtina, jog M. Chadafi davęs stambių pinigų Ispanijos vaskams, kurie organizuoja teroristinius veiksmus prieš Ispanijos civilinę gvardiją ir karininkus.

REAGANAS LEIS TARTIS SU RUSAIS APIE VISAS GINKLŲ RŪŠIS

GORBACIOVO PRASYMAS AMERIKAI: — NEBANDYKITE ATOMINIŲ GINKLŲ ERDVĖJE

WASHINGTON, D.C. — Amerikos kariuomenės vadovybė yra įsitikinusi, kad naujai paruošti ir į erdvę iškelti Amerikos elektroniniai ginklai sudarys sąlygas amerikiečiams dominuoti Žemės paviršiuje. Tuo galima išskirti Amerikos kariuomenės vadovybės mašalinę pranešimose apie sekantį erdvėlaivio pasikėlimą į erdvę. Kariuomenės vadovybei visai nesvarbu, ar rusai žinos tikrovę apie naujus ginklus, ar ne.

Baltieji Rūmai ketvirtadienį pranešė, kad prezidentas Reaganas yra pasiruošęs leisti Amerikos atstovams, vykstantiems į pasitarimą su A. Gromyka, kalbėti apie visas Amerikos ginklų rūšis.

Gorbaciovą priešingas naujiems bandymams

Iš Londono ateinančios žinios sako, kad Michailas Gorbaciovas, kalbėdamas su Anglijos darbiečių partijos pirmininku Neil Kinnocku pareiškė, kad sovietų valdžia nenori jokių naujų Amerikos elektroninių bandymų erdvėje.

Šita savo nuomonę Gorbaciovas jau anksčiau pasakė ir britų premjeri Margaret Thatcher, kuri trečiadienį buvo Pekine ir viešai pasidavė 1997 metais perleisti Hong Kongo suverenines teises Kinijos vyriausybei. Manoma, kad premjer Thatcher iš Pekino skris į Ameriką, susitiks su prezidentu Reaganu ir informuos prezidentą apie pokalbius su Gorbaciovu. Premjerė būtų norėjusi ilgesnį laiką pabūti Pekine ir išsikabinti su dabartinės Kinijos valdovais, bet laikas jai neleidžia Kinijoje ilgiau užtrukti.

Amerikos kariuomenės vadovybė nekaltina apie elektronines naujoves erdvėje, bet yra pagrindo manyti, kad rusai suvokė apie naujus JAV ginklus.

Prezidentas Reaganas leido Valstybės sekretoriui G. Shultz informuoti šiaurės Alanto Sąjungos užsienio reikalų ministrus apie galimus pokalbius pasitarime su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru A. Gromyka.

Dabar kada sekė Shultz vykti į Ženėvą tartis su Gromyka dėl abiejų didžiųjų valstybių ginklų kontrolės planų, tai prezidentas leis sekretoriui tartis ir kitais punktais, kuriuos Gromyka gali iškelti. Prezidentas pilniau

AMERIKIEČIAI RISA SAVO DOKUMENTUS PARYŽIUS, PRANCŪZIJA

Jean Gerard, JAV atstovė Jungtinių Tautų auklėjimo, kultūros ir švietimo organizacijoje, ketvirtadienį pradėjo risti, dėti ir dėses visus JAV dokumentus, kad paskutinę šių metų dieną galėtų išsivežti.

Senegalijos atstovas Amador Mahar M. Bow, paskutiniu dešimtmėčiu tvarkęs visus Jungtinių Tautų švietimo ir kultūros organizacijos reikalus, pareiškė, kad JAV išėjimas iš UNESCO nepakenks tarptautinei organizacijai. Kaip ji tvarkė iki šio meto tarptautinius reikalus, taip ji juos tvarkys ir ateityje. Teisybė, pripažino M. Bow, kad amerikiečiai mokojo stambias sumas pinigų šiai organizacijai, bet organizacija apsisė ir be JAV mokesčių.

MASKVOJE MIRĖ MARŠ. USTINOVAS

LONDONAS, Anglija. — Michailas Gorbaciovas penktadienį pranešė Anglijos žurnalistams, kad Maskvoje ketvirtadienį mirė sovietų maršalas Dimitrijus Ustinovas.

Praeitą savaitę pats "Tass" pranešė, kad sovietų maršalas Ustinovas atsisakė sovietų gynybos ministerio pareigų. Tada pranešimas sakė, kad pasitraukęs ministras serga vėžiu.

Maršalas buvo sovietų fizikas. Jis, sovietų fiziko Andrejaus Sacharovo padedamas, pramoko skaityti Amerikos fizikų paruoštus planus ir atominės bombos gaminti. Maršalas Greka žadėjo paversti visą pasaulį, jeigu turės atominę bombą. Jis paskyrė Ustinovą šiai sričiai vadovauti. Maršalas Ustinovas labai nusiminė, kai įsitikino, kad rusai išleido bilijonines sumas atominės bomboms, o dabar negali jų naudoti.

KALENDORIUS

Gruodžio 22 d.: Zenonas, Anastazija, Ilgis, Gėrinė.

Gruodžio 23 d.: Viktorija, Dobilė.

Gruodžio 24 d.: Kūčios, Adomas ir Ieva, Korė, Grožvilė.

Gruodžio 25 d.: Kalėdos, Dironė, Grynolė.

Gruodžio 26 d.: Steponas kanikins, Jogaila, Žemberis.

Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:23. Oras šaltas, gali snigti.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS, BIZNIERIAMS, PROFESIONALAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

NAUJIENOS

DETROITO NAUJIENOS

MASINIAI IR SKUBIAI BUVO RASOMI LAISKAI

Amerikos Lietuvių Tarybos informuota, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba gruodžio 9 dieną suruošė organizuotą ir masinį laiško rašymą. Buvo parašyti ir išsiųsti Valstybės sekretoriui G. P. Shultz laiskai, prašant, kad nedeportuotų Estijon esančius Karl Linas, nes ten jam grėstų mirtis arba visam amžiui kalėjimas.

Šv. Antano parapijoje buvo parašyta 100 pavienių laiško ir apie tiek pat Dievo Apvaizdos parapijoje. Buvo pabandyta išsiųsti laiškus parašyti ant D.L. Organizacijų Centro pailgintų blankų ir ant kiekvieno blanko parašė po 40 žmonių.

Jei sekretoriaus Shultz laiške atkreips dėmesį į pasirašiusių skaičių, tai mauns palengvintų darbą ir pigiau apsieiti, bet mes nežinome, ar atstoją pavienių laiškus ar ne. Kas mums į tai klausimą galėtų atsakyti?

TRADICINĖS BENDROS KŪCIOS DETROITE

Bendros kūcios įvyko gruodžio 16 d. Rengėjai — švyturio Jūrų šaulių kuopa. Į susirinkusius prie kūčių stalo trumpą žodį tarė tos kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas. Žvakutėms uždegti pakvietė šv. Antano parapijos kleboną kun. Alfonsą Baboną ir St. Butkaus kuopos pirm. Viricą Tamošiūną.

Kūčių dienai pritaikintą eilėrašį perskaitė šaulė Sofija Si-

rutienė. Maldą prieš valgį sukalbėjo klebonas A. Babonas ir tuo prasidėjo vakarėlis. Plotkeles laukė vienas nuo kito, valgė ir vienas kitą sveikino su Kūčiomis ir ateinančiomis Kalėdomis.

Kūčių maistą iš 12 patiekalų patiekė sesės šaulės — šv. duona, sližikai su agurkų pienu, žuvis, vinigretas, įvairūs kompotai ir saldus pyragas, nusigeriant vynu bei kavute. Maistas gerai paruoštas ir skanus.

Po vakarienos, antroji dalis — sveikinimai su Kūčiomis ir ateinančiomis Kalėdomis. Svečius sveikino Vilniaus Krašto Sąjungos pirm. Albertas Misiūnas ir parapijos aukų rinkėjų vardu Juozas Kincius. Gražų eilėrašį apie gyvulėlius deklamavo atvykęs atostogų iš Suvalkų trikampio penkių metų mergytė Elzietė Grigulytė. Jai svečiai šiltai paplojo. Maisto gamintojų vardu dalyvius pasveikino ir parėdėjo visoms talkininkėms ir talkininkams Stefanija Paulienė.

Bendros kūcios praėjo geroje nuotaikoje. Publikos atsilankę pilnutėlė mokyklos klasė, net vietų pritrūko. Sekančiais metais šauliai suras didesnę patalą.

Ant. Sukauskas

Kalėdos Chicagoje

Naktį patilėjė pasitinka pilietis pilietį ir sako:

— Geras žmogau, ar nesiteiktum žmogui Kalėdų šventėms dovanoti savo pinigų? Kaip matai, išskiriant šitos žaudyklės, aš nieko kito neturiu prie dušios...

su šv. Kalėdomis, Dievišku Kūdikieliu, kartu ir su Naujais Metais. Linkiu visiems Dievo palaimos ir daug, daug geros sveikatos.

Grace Bukoff (Bukaveckienė)

New Buffalo, Michigan

gimines, draugus, pažįstamus ir bendraminčius bei visus Naujųjų darbuotojus. Linki Jums viso geriausio visa

**Sveikinam su šv. Kalėdomis
ir Naujais Metais**

Pranskevičių šeima

NAUJI NERINGOS RESTORANO SAVININKAI

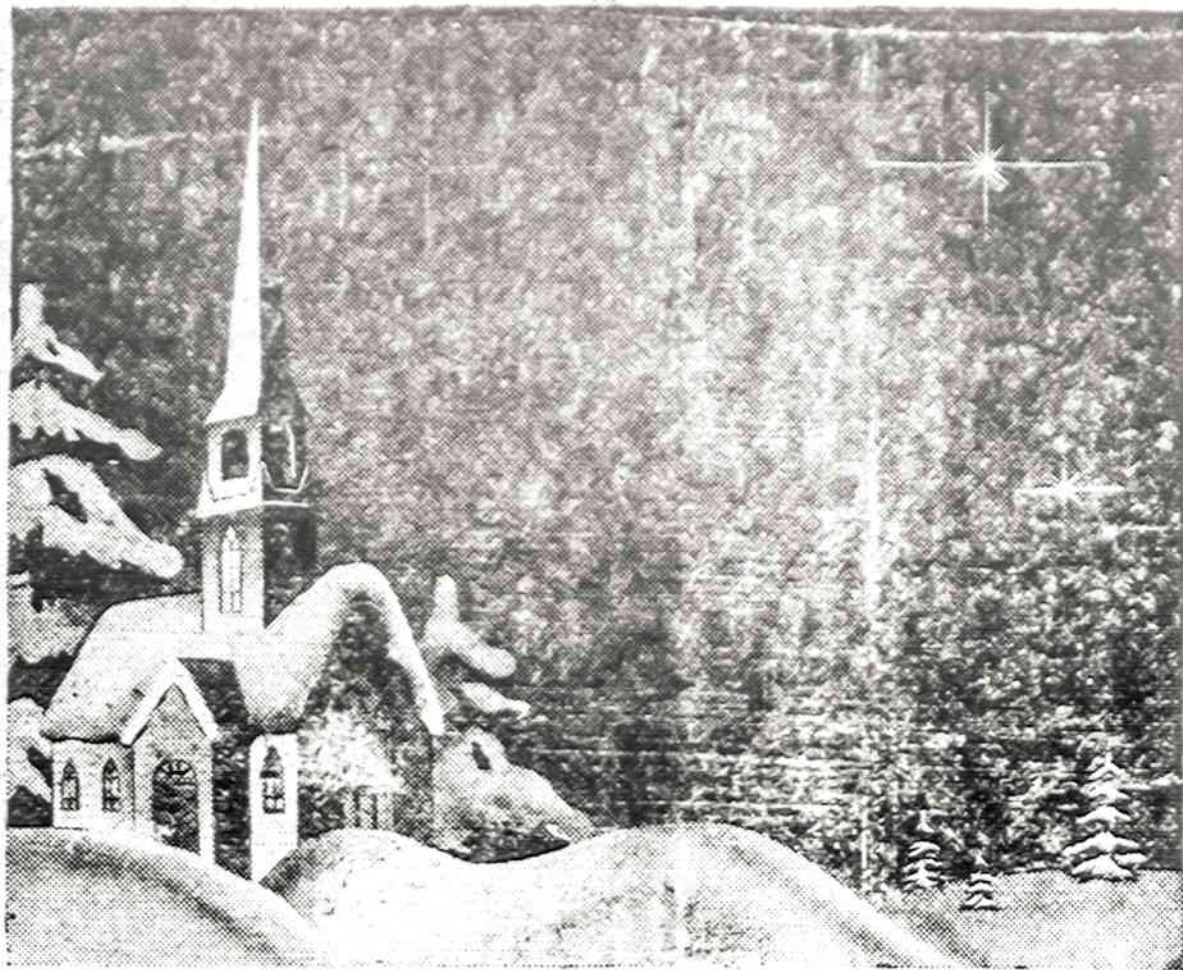
MARIUS IR EMILIJA KIELOS

sveikina draugus, pažįstamus bei klientus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

7050 South Talman Avenue

Tel.: 476-9026

Linksmų Švenčių Visiems

DIDYSIS IŠGELBĖTOJAS

Kūdikis gimė edžose. Viešpaties angelas paslėpė "didį džiaugsmą, kuris buvo visiems tautai". Išlikimui, tai buvo "Geras Naujiena" — gimė nusidėjėlių išgelbėtojas! Iš mergelės Marijos stebuklingai užgimęs kūdikis, užaugo ir niekumet nenusidėjo. Atėjus laikui, Jis prisistatė žydams, kaip jų pažadėtasis Mesijas. Ištvėręs savo priešų neapykantą, nurnė ant kryžiaus. Taip, atpirkęs mūsų nuodėmes, pergalejo mirtį ir prisikėlė iš numirusių. Šiandien Kristus išgelbsti kiekvieną, kuris grįždamasis nuo savo nuodėmių, Jį pasitiki.

Herbertas Vander pasekėja, kad jis užaugo tikrųjų krikščionių namuose ir, jam atrodė, jis niekuomet nebuvo giliai paskendęs nuodėmėse; "tačiau supratau vieną dieną" — jis toliau pasakoja, — "kad kiekvienas esame kalti Dievo akivaizdoje ir patys nepajėgiame išgelbėti iš savo nuodėmių. Todėl pasitikėjau Jėzumi Kristumi atlikta aukant Kalvarijos kryžiaus, taip

priimdamas tikėjimu man suteiktą išgelbėjimą. Užtai patipau dėkingas Viešpatiui ir dariau nepaprastai džiaugiesi matydamas kitus pasitinkant Kristaus pralietu krauju ant Kalvarijos kryžiaus ir priimančiamis Jis asmenišku išgelbėjimu. Lankiau misijų laukuose, kur žibantys vėdai ir pasikeitęs gyvenimas liudijo buvusiuose laukiniuose, vėdu garbintojuose išgelbėtojo tikėjimo realybę. Sėdėjau tarp senų ir jaunų, mirties liga sergančių žmonių ir džiaugiasi kartu su jais užtikrinimu, kad Jėzus yra vienintelis. Kuris parūpina išgelbėjimą.

Kalėdų giesmės ir vis suskamba ore. Kiekur ištatytos statulėlės prie namų, valdiniai primena Kristaus gimimą. Net religiniai laikraščiai pripažįsta, kad švenčiame Kristaus gimtadienį; tačiau vis dar žinia, "starti tiek per giesmes, tiek per kalbas neįgauna jokios reikšmės, iki į Jį asmeniškai neįkime. Jis mirė vietoje mūsų (vietoje manęs), kad per tikėjimą Jis maldai

ne įgytume (išgytume) amžiną gyvenimą. Pasitiekite Jį šiuo dien. Įsileiskite Jį dvasiniai į savo širdį, savo gyvenimą. Jis — KRISTUS yra DIDYSIS IŠGELBĖTOJAS!

Vytautas Gilbas

ESTIJOS KOMJAUNUOLIŲ VADAS PABĖGO Į VAKARUS

Londono The Daily Telegraph pranešė, kad iš Estijos pabėgo dar vienas estas. Jis yra Estijos komjaunimo sąjungos sekretorius pavaduotojas.

28 metų amžiaus Hillar Raig, dirbęs Saku vietovėje, pabėgo iš Estijos praėjus lapkričio mėnesi, bet pabėgimą jis planavo jau dvejus metus. Jis pasakė:

"Buvau nepatenkintas laisvės stoka ir savo pareigomis, kurios vertė mane indoktruoti estų jaunimą sovietškai".

Jis pabėgo užsirašęs sovietų turistų ekskursijon, kuri vyko į Helsinkį. Jis ten nuvažiavo autobusu į Suomijos uostamiestį Turku, iš kur nuplaukė keleiviniu laivu į Svediją ir paprašė politinio prieglobsčio.

Jis negalėjo likti Suomijoje, nes to krašto valdžia būtų išdavusi jį sovietams. Suomija turi su Sov. Sąjunga sutartį, pagal kurią privalo grąžinti kiekvieną sovietų pilietį, kokiu nors būdu nusikaltusį.

Pabėgimas iš Sov. Sąjungos, pagal to krašto įstatymus, yra didelis nusikaltimas. Ir, jeigu sovietų valdžios įstaigos apkaltina savo pilietį, tai niekam nevalia kaltinimo patikrinti. Tokiu

J. VENCLOVA

LIETUVOS BEI LIETUVIŲ VARDAI, PAVARDĖS IR VIETOVARDŽIAI

(Tęsinys)

Kalbininkas D. Deaschjev (Die Thrakischen Sprachreste, 1957 m.) priminė šiuos senovės trakų vardus: Atis, Alsenes, Artis, Bistras, Bubalis, Butares, Butas, Brisenis, Brinka, Artik, Asta (karalienė), Astika, Balas, Bendoritis, Bendikos, Dainis, Dida, Diogoris, Diomedis (karalienė), Doris, Dudis, Arsa, Dida, Diles, Dita, Dale (karalienė), Dilda, Garoules, Genulos, Gudila, Dalis, Duteris, Senis, Zuis, Zujis, Kantas, Keiris, Kentis, Keres, Kodis, Meda (karalienė), Kotila, Gaudila (karalienė), Kōtila, Gaudila (karalienė), Manta, Mantis, Mata, Mentis, Mastutis, Medis, Musatis, Neris, Nasta, Arelis, Vitus, Sadalis, Sattis, Sedila, Silenas, Sintonis, Sintula, Sisaulis, Sitalkis (karalienė), Siata, Skaris, Zogus, Sukis, Strimas, Tariles, Tarula, Tautomedis Tauta (karalienė), Tzirules, Linas, Mastys, Tyrules, Karēlik, etc.

Vajas, Akulis, Vītara, Danava, Angas, Banga, Visumahas, Kripas, Suvita, Balandas, Rame, Ingrane, Vasava, Vyrunas, Savonas, Sumanta, Gavola, Devak, Medaka (nimfa), Mataga, Matila, Devotas, Balis, Vadava (dievybė), Kahkas, Sakas, Keralas, Valanikis, Vanga, Vaida, Virginis, Vida, Anoka (karalienė), Sakas, Vistara, Darva, Vasatis, Sudeva, Sakumi, Vala, Sandikas, Danuva, etc.

Dr. G. Muechlmann (Verzeichnis der geschlichen Namen, Wuerzburg) išvardijo šiuos senovės graikų vardus: Alecis, Amyntos (karalienė), Butes, Karijotis, Milets, Cyrene, Diomedes, Diane, Doriles, Lēda (karalienė), Eurytis, Linos (dėvynė), Medea, Medonis, Kaunos, Almona, Nemesis, Proteus (dievas), Alkmeis, Alcimēde, Alkmeis, Klimane, Salmonis, Manilis, Semele (dėvė), Laima, Tetis, Doris, Dalis, Tautonis, Tetis (karalienė), Atys, Tetis, Sienis, etc.

Dr. J. Muir (Original Sanskrit Texts, 1871 m.) iš originalių sanskritų tekstų išskatliavo šiuos senovės indų vardus: Indra (dievaitis), Arunas, Angiras, Sanoka, Prastutis, Akutis, Devotas, Dana, Viza, Munis, etc.

būdu Suomija privalo grąžinti Sovietų Sąjungą kiekvieną pabėgėlį.

Panašiu būdu rugpiučio mėnesį į Svediją pabėgo Estijos teisingumo ministerijos pareigūnas Valdo Randpere su žmona. E.L.

Dr. E. Foerstemann (Geschichte II t.) paminėjo senovės gotų vardus: Augis, Amala, Anslis, Argaitis, Ovida, Khiva, Gaudariks, Veduca, Gains, Arjariks, Ermanariks, Witriks, Andalia, Cyrola, Igila, Tautila, Badvila, Tautodara, Vitigis, Alarikis, Amalariks, Anila, Ara, Audemunda, Babila, Balis, Brandila, Padila, Gunderiks, Dudila, Sinitila, Teutila, Tulga, Gaudila, Minnulus, Sila, Skeubites, Sunila, Wadila, Valia, Wamba, Vilia, Aaila, Vitulus, etc.

(Būs daugiau)

Sveikinu Naujųjų Redakciją, Administraciją, visus čia dirbanciuosius ir savo gimines, draugus ir visus artimuosius.

**LINKIŲ LINKSMŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ 1985 METŲ**

Vietoje sveikinimo kortelių, auksinių Naujųjų paraišių \$100

Albinas Repsys

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ATSTINGA! IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. E. HLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

**For constipation relief tomorrow
reach for EX-LAX tonight.**

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

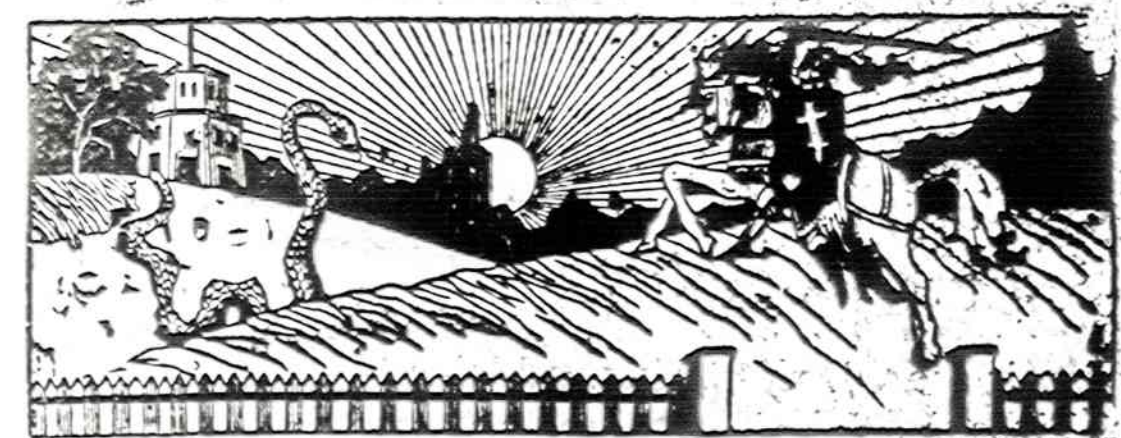
Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
3. Miko Šileikio, LIUCIJA. proza. 178 psl. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOCIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. \$4.00
6. J. Venclovas, S. DAUKANTO LIETUVIŠKA VEIKLA. 60 psl. \$2.00

NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 siųskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo išlaidoms.

Inf. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

**IŠ PRAETIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA.**

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bei kada ir kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, Lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jankumi ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė šaltinių vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$28. Kiti viršeliai. Pateiktas

NAUJIENOS

1729 So. Halsted St., Chicago, Ill.

8 — Naujienos, Chgo. Sat.-Mon. Wch. 22-24.26. 1984

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4706

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year,
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:

metams \$48.00
pusi metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00
Užsieniuose:
metams \$48.00
pusi metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendro-
vė, 1739 So. Halsted Street, Chicago
IL 60608. Telef. 421-6100.

Pilnais reikiama pinigų pašto Money
Orderu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Visi švenčiame Kalėdas

Antradienį dauguma lietuvių minės Kalėdas. Jas švenčia tokia didelė dauguma, kad nesuklysimė pasakydami, kad jas švenčia visi lietuviai. Jas švenčia Amerikos lietuviai, jas švenčia rusų pavergtose Lietuvoje, jas švenčia po visą pasaulį išlaikę tie, kurie...

Kalėdas švenčia visi tikintieji, bet jas švenčia ir netikintieji. Jie privalo švęsti, nes gruodžio 25 dieną gimė Jėzus Kristus buvo pirmas maistinininkas. Jis išvijo fariziejus iš bažnyčios, nes buvo tikras, kad fariziejai asmeniškais savo tikslams išnaudojo pagrindinius tikėjimo dėsnius. Kristus turėjo drąsos ne tik pasakyti fariziejams tiesos žodį į akis, bet jis turėjo drąsos ir energijos fariziejus išvaryti iš bažnyčios.

Ką fariziejai vėliau su Kristumi padarė — tai kitas dalykas, bet visi tikintieji ir netikintieji pripažįsta, kad gruodžio 25 dieną gimė didelis dvasios maistinininkas, kurį ir šiandien, praėjus 1984 metams, reikia prisiminti ir pagerbti.

Su Kristumi žingsniuojame visi tie, kurie dar ir šiandien turi drąsos pasisakyti prieš melą, apgaulę, fariziejizmą. Su Kristaus dvasia gyvena visi tie, kurie drįsta paimti ryžtą ir ryžtasi vyti melagius, apgavikus ir fariziejus iš savo tarpo. Fariziejai juos šmeižia, niekina, bet jie, kovodami prieš melą ir apgaulę, galvas aukštyn iškėlę, botagu ir tūltau pliauškia į žmogaus dvasios tvirtovę įžengusius sukčius.

Visi žingsniuojame su gimusiu Kristumi, drįsusiu imtis priemonių prieš fariziejus. Bet kada Kristus gimė? Iš kokių šaltinių patiriame apie Kristaus gimimą? Ar tikrai žinome, kada Kristus gimė? Ar yra užsilikę kokie dokumentai, ar turi apčiuopiamus įrodymus, kurių šiandieninis gyvenimas reikalauja?

Turime pripažinti, kad apie Kristaus gimimą jokių dokumentų neturime. Kristus gimė Judėjoje, nedideliame

Betliejaus miestelyje. Visą Judėją buvo okupuota. Judėją buvo okupavę romėnai. Jie valdė Judėją, kaip Lietuva šiandien valdo rusai komunistai. Judėjos gyventojai vedė kovą prieš okupantą, kaip prieš jį veda ir lietuviai. Didelė Judėjos gyventojų dauguma kovojo prieš okupantą, bet buvo ir tokių, kaip šiandien jų yra ir Lietuvoje, kurie šunuodegiavo okupantui, neturėjo drąsos prieš okupantą pasisakyti, jam nusileisdavo, kovotojus okupantui pasiskusdavo.

Okupantas pareikalavo, kad būtų sudarytas visų Judėjos gyventojų sąrašas. Kas nebuvo įtrauktas į sąrašą, tas bus sunkiai bandomas. Be to, reikalavo, kad kiekvienas gyventojas būtų įrašytas į savo gimimo vietos sąrašą. Kas bus kitur įrašytas, tas bus bandomas. Gyventojai turėjo skubėti į savo gimimo vietą, kad laiku būtų įrašyti ir išvengtų bausmės.

Sąrašas to meto romėnams buvo reikalingas, kad žinotų, kur gyvena Judėjos gyventojai, kaip šiandien rusams reikalingi visų pavergtų lietuvių sąrašai. Rusai turi ilgesnes rankas, negu romėnai. Judėjos gyventojai galėjo laisvai judėti po visą Judėją, o lietuviai, norėdami išvengti rusų rankų, turėjo bėgti į užsienį, Pietų ir Šiaurės Ameriką, Afriką ir net Aziją. Rusai stengiasi lietuvius ir čia pasiekti. Jie naudoja klastotus dokumentus, kitokių adresus, kad suimtų net Ameriką pasiekusius lietuvius.

Fariziejai įskundė Kristų romėnams, jis buvo nuteistas ir prie kryžiaus prikaltas. Bet mes labai toli nuėjome. Mes norėjome nustatyti, kada Kristus gimė. Žinome, kad jis gimė Betliejuje. Reikia manyti, kad jis buvo įrašytas į Betliejaus sudaromą gyventojų sąrašą.

Kristaus tėvai Betliejuje jokios nuosavybės neturėjo. Kol atliko formalumus, tai jie buvo apsigyvenę štainėje. Tikrumoje — karvidėje. Bet Kristaus gimimą paviešinti atvyko trys karaliai. Į Betliejų jiems kelią rodė žviesi žvaigždė. Karaliai nusilenkė Kristui, atnešė jam dovanų ir vėl iškeliavo.

Niekas šių karalių kelionės į Betliejų taip gražiai neaprašė, kaip Kauno universiteto profesorius Vladas Stanka, biržietis. Kiekvienam lietuviui vertėtų paskaityti tą Stankos knygėlę.

Karaliai atėjo ir išėjo. Kristaus tėvai į Betliejų atvyko ir vėl išvyko. Romėnai Judėją valdė, bet iš Judėjos ir vėl išvygo. Reikia turėti vilties, kad rusai iš Lietuvos paskubomis turės išbėgti, kaip iš Judėjos išmėrė savo romėnai. Reikia turėti galvoje, kad romėnai, prieš išbėgdami, gerokai Judėją apgriovė. Jiems teko vesti didelę kovą su vietos gyventojais. Jie sunaikino visus didesnius miestus ir miestelius. Jie išgriovė visus uostus ir sulaužė tiltus. Jie sunaikino net ir tuos dokumentus, kurie jiems buvo reikalingi gyventojams surašyti.

Praėjo pusketvirtas šimto metų, kai romėnai prisiminė apie Kristų. Visa Romos imperija jau baigė trypėti, bet prie kryžiaus romėnų prikaltas Kristaus taikos žodžiai pasiekė platesnių sluoksnių protus ir širdis. Jie ištikino, jog karais, žudynėmis, masiniais teroro veiksmais gerbūvio nepasieksi.

Apie Kristų Romoje pirmą kartą prisiminta 336-ais mūsų gadynės metais. Dar tada metai buvo skaičiuojami pagal senąją erą. Bet laikui bėgant, Kristaus pasakyti žodžiai tiek visus paveikė, kad jo skelbiamos mintys pasiekė įtakingiausių visuomenės sluoksnius. Buvo sunku nustatyti tiksliai Kristaus gimimo datą, bet ta diena tapo visos mūsų eros pradžia. Mes jau beveik du tūkstančius metų skaičiuojame laiką nuo Kristaus gimimo ir prieš Kristaus gimimą.

Reikia neužmiršti, kad tais laikais jokių patikimų

dokumentų nebuvo. Tada ir krikščionių nebuvo. Teko vadovautis pagonų dokumentais. Bet reikia manyti, kad ne visi ir pagonų palikti dokumentai buvo netikslūs. Pagonų užrašai, apie pagonus likę užrašai sako, kad Kristus gimė gruodžio 25 dieną. Todėl mes visi Kristaus gimimo dieną ir švenčiame. Romėnų okupacija baigta, patys romėnai sužlugę, bet Kristaus taikos žodžiai tebejaudina žmonių sąžines. Švęsdami Kalėdas jaučiame, kad netrukus sutrupės rusų okupacija ir sužlugs sovietinė imperija.

ZIA VALDYS PAKISTANE DAR PENKERIUS METUS

ISLAMABADAS. — Pakistano diktatoriaus gen. Zia ulhaque terminas prezidento pareigoms pasibaigė. Vietoj naujų rinkimų, gen. Zia ulhaque pravedė referendumą, kuriamie gyventojai turėjo pasisakyti, ar jie leis jam

dar penkerius metus valdyti Pakistaną. Ketvirtadienį generalas Zia paskelbė, kad jis laimėjo referendumą, jis galės dar penkerius metus valdyti Pakistaną.

Be to, tuo pačiu metu jis atsisakė krašto gyventojų, kurie kuriomis sukūrė didelę ugnį, leisti Pakistaną, vyriausybei tai Bangkoko centre.

telama. Atrodo, kad balsuotojai kiti Islamo įstatymus nuskal- ties už musikinimus. Pakistane

yra 35 milijonai gyventojų, galinčių balsuoti, bet referendume dalyvavo 16.1 mil. žmonių. leido jam taikyti Islamo baus- PAVARDZIŲ RAŠYMAS

Vakarų yra pasiekusi Lietuvoje 1982 metais pagaminta socialistinės Gražinos Apanavičiūtės žadintų populiarių kūrinių plokštelė. Užsienio liet. spauda ir šiuo atveju reikšia nusistatę jimą plokštelės aplanku lietuvių solistės vardo ir pavardės lytinis raidėmis išskraipynu — solistė yra pristatoma kaip "Gražina Apanavičiūtė", matomai siekiant palengvinti kitatautiams solistės vardo ir pavardės išsimą.

Skaud pastebi, kad tokia formė pavardžių rašyba yra abstraktiškas rusizmas, nepateisinausiai įkvepiantis lietuviškas pavardes. Lygiu būdu smarkiai klaidinantis yra ir kitaforečių pavardžių sulietuvinimas. Sulietuvinant svetimas pavardes labai dažnai iš viso yra sunku suvokti, kaip jos yra rašomos originalia kalba, o kariais jos yra visai nesuprantamos. E. L.

— Dabar Afganistane rusai turi 115,000 kareivių. Jie žudo gyventojus be jokios fronto linijos.

— Bangkoko policija suėmė tūkstančius dežių marijuanos, kurie krašto gyventojų, kurie kuriomis sukūrė didelę ugnį, leisti Pakistaną, vyriausybei tai Bangkoko centre.

Lietuvos atstovo dr. Stasio A. Bačkio sveikinimas švenčių proga

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikina visus JAV lietuvius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Esu nuoširdžiai dėkingas spaudai, veiksniams, organizacijoms ir visiems geros valios lietuviams už ryžtingą veiklą Lietuvos Nepriklausomybės bylos labui ir už žmogiškas Lietuvos Pasiuntinybės namo remontą reikalingas.

Linkiu, kad 1985 metai būtų visiems sėkmingi asmeniškai ir atneštų naujų prosvaitėlių Lietuvos laisvės byloje.

Dr. Stasys A. Bačkis
Lietuvos atstovas

I. PUŠENAS

KOVA IR MEILĖ

LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ ROMANAS

(Tęsinys)

— Žiūrėk, ten kažkoks juodas taškas, gal laivas. — pastebi Liūdas.

— Taip, tai laivas, gal jis plaukia į krantą. Pasislėpkime.

Juodu atsigula už krūmų. Vanduo čia pat ir dabar prieš dangų geriau galima įžiūrėti. Tai didoka valtis, kuri plaukia į krantą, staciai į tą vietą, kur jiedu slepiasi. Abu patikrina savo šautuvus ir laukia.

Liūdas ir Vėtra eina vandens pakraščiu. Po kojomis smėlis, kai kur reti augalai pinasi, toliau nuo vandens tankesni krūmai bei medžiai. Kiek tik jų akys tamsoje gali įžiūrėti, jie tepastebi vandenį ir tebesitęsiantį krantą.

Didelė, irklais varoma, valtis priplaukia prie kranto. Penki vyrai išlipa iš valtės. Ant jų nugarų kviš šautuvai, jie skubiai traukia valtį ant smėlio.

— Rankas aukštyn. — surinka Liūdas, laikydamas granatą rankoje.

Vyrai nerūgštai sujudę, vieni šoka bėgti, kiti puola ant žemės, bet nė vienas nesuspėja, nes tuo pat akimirką tū baltu balu sprogsa Liūdo

granata, ir ugnis kerštingai žybteli. Pasigirsta skaudus sužeistųjų kiksamas.

— Pasiduokit, — vėl šaukia Liūdas, bet jam atsako tik nesamoningas šauksmas ir mirštas gargaliavimas. Netrukus pasirodo iškeltomis rankomis siluetas.

Jiedu prisloka su durtuvais. Tamsoje pastebi kitus keturis gulinčius ant smėlio ir be tvarkos išmėtytus jų ginklus. Reikia, keturi iš jų gavo granatos smūgį ir tik šis vienas išliko nepažeistas. Susirenka visus ginklus bei šovinius ir sudėlija į valtį.

— Žinai, Vėtra, mes pasišaukime savo būrį žalia raketa, — sako Liūdas, ir žalia raketa šviesa nutviskia padange.

Tolumoje pasirodo kita žalia raketa, tai ženklas, kad būrys vyrauja ateis. Belaukdami jie apžiūri gulinčius tuojau. Vienas jokių gyvybės ženklų neberodo, vienas dar truputį gyvas, o du skaudžiai blaškosi ir nesamoningai dejuoja. Vėtra saugo belaisvį, o Liūdas stengiasi kaip nors padėti sužeistiems, bet jis nedaug ką tegali, tuo labiau, kad tamsu ir jų žaidžiu nesimato.

Netrukus atžygiuoja visas Gyniotos būrys. Kišeninėmis lemputėmis pasišviečdami, apžiūri belaisvius. Jie visi vokiečių uniformoje. Matyt, jie vykdė kokį žvalgybos uždavinį ir netikėtai buvo užklupti. Gyniotas mėgina klausinėti sveiką belaisvį, bet šis kalba tik vokiškai ir atsakinėja "Ich verstehe nicht", bet iš atsakinėjimo būdo

į paklausimus atrodo, kad jis supranta, ko klausiamas.

— Koks tavo vardas?

— Ich verstehe nicht.

Gyniotas stipriai supyksta:

— Atsakyk, arba aš tave tuojau nudesiu.

Jis užveda savo šautuvą ir porą žingsnių atsitraukia.

— Nešauk, aš tuojau atsakysiu, — prašneko jis dabar lietuviškai. — Aš pažįstu jus: jūs esate Gyniotas. Aš buvau suimtas Sarmų kaime. Spyglys norėjo visus mus sušaudyti, bet jūs nesutikote. Mano vardas yra Navaris, aš esu iš Klaipėdos, todėl moku lietuviškai. Už tai, kad jūs mūsų tuomet nesusaudėte, aš dabar jums atsilyginsiu.

— Gerai, Navari, — pasakė Gyniotas ir nuleido savo šautuvą; — dabar tu mūsų turi huvesti į Klaipėdą. Jei tu nenuvesi, arba mus paklaidinsi, mes tave sušaudysime.

— Ponas Gyniotas, pasitikekite, aš moku geru už gerą atsilyginti.

— O kas yra tie čia mirusieji ir sužeistieji? Ar žinai jų vardus?

— Anas yra Michel Schuk, jis miręs. Nebe gyvas taip pat ir Frank Schmidt. Anas, neaišku, ar gyvas ar miręs, yra Fred Heiss, o šitas, kuris taip stipriai dejuoja, yra Eric Sturm-macher.

— Fricas Sturm-macheris! — suriko Liūdas. — Tamsa leitenante, juk tas vardas mums ži-

nomas.

— O, taip, taip, Liūdai, aš žinau, jis mums žinomas. Navari, pasakyk, ar šis Fricas buvo suimtas Sarmų kaime?

— Taip, jis buvo suimtas. Jis buvo vienas iš penkių sužeistųjų, kurie gulėjo akininko daržinėje.

— Ir Marytės Budrytės buvo slaugomi?

— Taip.

— Jis yra tas pats, kuris nužudė mano tėvus! — suriko Liūdas. — Dabar jam keršto valanda. — Jis užsimojo durti.

— Mirtis tau, niekše!

— Sustok, Liūdai, negarbinga keršyti mirštančiam. Juk tavo granata jį apdraskė, taigi jau turėjai priegarbę. Jis mirė, morsk ir nežinodamas. Netek savo ranką, žuodamas beginklį priešą. Tegul jis žvelgia į tuomet jam teks stoti prieš teisną, kuris tikrai jį nužudė.

— Taip, tamsa leitenante; ačiū, kad mano nuo neapgalvoto karinio veiksmo sulaukė; aš būčiau didelis kvailys be patarės.

— Kokį turėjote uždavinį? — klausia toliau Gyniotas.

(Bus daugiau)

PATIS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI IR PASI "NAUJIENOS"

R. VILIAV

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1934 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS

3921 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius

ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 West 63rd Street

Valandos: antrd. 1-4 popiet,

ketvirtd. 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2880,

Residencijos telef.: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas

ir įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai - Pilna apdrauda

ŽEMA KAINA

Prisimam Master Charge

ir VISA korteles.

R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Šeštadieniai ir sekmadieniai

nuo 8:30 iki 9:30 val. rytą.

Stoties WOPA - 1490 AM

transliuojamos iš mūsų studijos

Marquette Parko.

Vedėja - Aldona Daulienė

Tel.: 778-1543

7139 So. Maplewood Ave.

CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDIONYTĖ

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-

tadienio 8:30 val. vakaro.

Vos laidos 9 WGN stoties.

Chicago, Ill. 60608

St. Petersburg, Fla. 33710 val. pop.

11:30 AM stoties.

2545 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Tel. 778-5374

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininkas PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. Knygos kaina - \$3.95 (su paštu).

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas Ave., Chicago, IL 60629. autorių: 6729 So. Campbell

GELIŲ PREKYBA

"The Glasgow Herald" korespondentas Henri de Mari rašo apie turgus Baltijos valstybėse. Vienintelė prekė, kuria esą galima be baimės turgulje laisvai siūlyti, esančios gėlės. Krautuvėse jų esą mažai ir greitai išparduodamos, tačiau privatiškos moterėlių atgabentos gėlės esančios labai brangios.

Pavyzdžiui, už vieną tulpę reikia mokėti rublį. Už tiek pinigų esą galima laudies restorane pavaišėti pietus. Rožės žiedas - trys rubliai. Tai esą jau partijos pareigūno pietūs, tik be kavaro...

Nors ir tokios gundančios gėlių kamos, tačiau korespondentas Lietuvoje matęs tokį vaizdą: Vilniuje gana blogai apsirengusi moterėlė atnešė visą puokštę rožių ir bažnyčių ir padėjo prie Marijos altoriaus. E. L.

* Dėkingumas yra mažiausia dorybė, bet nedėkingumas yra blogiausia yda. (Anglų priež.)

Sibiro tremtinę amžinybės išlydėjęs

Skaudžiai liūdina žinia pasikeičiusi J. V. Valstybės gyvenanti broliui ir giminei, kad Kaune 1984 m. gruodžio 1 d. mirė Sibire kėleto metų kentejusi tremtinė, medicinos darbuotoja ir diplomuota akusherė Leonija Prūsaitė. Kesiūnienė, gimusi 1911 m. lapkričio 11 d. Meilės v. Alunos valsčiuje, Utenos apskrityje.

Baigusi akusherijos mokslus, kurį laiką dirbo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ligoninėje Kaune, o po kiek laiko, buvo perkelta dirbti į Klaipėdos ligoninę, kurios direktoriumi tuomet buvo Mažosios Lietuvos lietuvis, kūrėjas - savanoris dr. V. Didžys. Vokietijos naciams okupavus Klaipėdos kraštą, ji vėl grįžo į Kauną ir dirbo Lietuvos geležinkelio valdybos geležinkeliečiųams įsteigtoje sveikatos centre, kurios direktoriumi ir vedėju buvo jau Australijoje miręs tas pats mažlietuvis dr. Didžys. Gi Antrajam Pasauliniam Karui iškilus, bolševikams nužudžius tėvą Joną Prūsą, senele Barbora Krauskaitė - Grigaravičienė, ji su savo vyru Anatoliumi Kesiūnu apsigyveno tėviškoje. Bet antrą kartą Mask-

vos ponų raudonosios ordoms okupavus Lietuvą, ji, jos vienu metu duktė Ramunė, vyras Anatolius ir motina Zofija buvo ištremti į Sibirą, į Krasnojarsko rajoną, kurį pasiekus, iš gyvulinio traukinio buvo išmesti Sibiro sniegų užpustytoje dykumoje pačių likimui - pliki ir išbogi. Taip Sibiro tremtyje išgyveno keletą metų. Tik Stalino mirties, teisingumo teisę sugrįžti į okupuotą tėvynę. Grįžo sunki, sudžiuvę ir sibirietiško cingo susuktais sąnariais.

Sugrįžusi į Kauną, vargais negalais Petrasiantose būtų kolonijos šešių ankštų namo patalpe gavo būstą, bet darbo pagal savo specialybę okupanto palaikūnai nedavė. Ją paskyrė kaip medicinos darbuotoją lankyti Zaliakalnio ir jo slauti namuose sergančius senelius. Taip ji lankė po Zaliakalnį cingo susuktais sąnariais iki pat savo mirties, nes buvusios tremtinės pensija buvo labai maža, kad būtų galėjusi iš jos išgyventi Nepriklausomybės laikais išdirbtas laikas nūvo užskaityti.

JA Valstybės gyverantis broliis kėlis iškvietimus buvo pasianęs, kviesdamas atvažiuoti, bet okupanto palaikūnai jai leidimo nedavė. Dvidešimto amžiaus kabinėliui juk neuri širdies nei pasigailejimo!

Mielą sesė, il-tėkis ramybė-jel...

Liūdintis brolis

PASIOLE (SILEISTI) KOMISIJA

Didžiosios Britanijos atstovas Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijoje, drauge su kai kurių kitų valstybių delegatais, paragino Sovietų Sąjungą išleisti tarplautinę psichiatrų ir juristų grupę, sudarant jai sąlygas ištirti, ar yra pagrįsti kaltinimai, kad Sovietų Sąjungoje yra piktnaudžiaujama psichiatrijos mokslu.

Sovietų vyriausybė visada atmetė tokius kaltinimus, laikydama juos šmeižikiškais, pažymėjo brit udelegatas žmogaus teisių komisijoje Sir Charles Evans, nors atrodė, kad gaunamos žinios apie piktnaudžiavimą psichiatrijos mokslu Sovietų Sąjungoje yra patikimos ir teisingos. Vakarus pasiekia labai tikslūs informacijos apie sveikų žmonių įkalinimą psichiatrinėse ligoninėse politiniais motyvais.

Tokiomis aplinkybėmis, pažymėjo britų delegatas, būtų naudinga, kad tarptautinei psichiatrų ir juristų grupei būtų leista nuvykti į Sovietų Sąjungą ir apžiūrėti tuos politinius kalinius, apie kuriuos sakoma, kad jie yra kalinami psichiatrinėse ligoninėse.

Britų delegato pasiūlymą parėmė Norvegijos, Prancūzijos, Kanados ir Vakarų Vokietijos atstovai. E. L.

MEDICAL FACTS

NATIONAL OSTEOPATHIC MEDICINE WEEK
TO BE OBSERVED JUNE 1-7, 1980 BECAUSE...

DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, ARE THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION. A KELLOGG FOUNDATION STUDY PROJECTS A 7% GROWTH FOR THE OSTEOPATHIC PROFESSION DURING THE 1980'S.

MANIPULATIVE THERAPY PROVIDES PATIENTS WITH AN ADDED DIMENSION OF TREATMENT.

D.O.'S PRACTICE HOLISTIC MEDICINE, TREATING THE WHOLE PATIENT AND NOT JUST THE DISEASE OR INJURY.

80 PERCENT OF ALL D.O.'S ENGAGE IN PRIMARY CARE MEDICAL PRACTICES WITH OVER 50 PERCENT LOCATED IN SMALL TOWNS AND RURAL AREAS.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲŲ METŲ

VISIEMS PAŽISTAMIEMS IR ARTIMIESIEMS LINKI

Vladas Rasciauskas

Walter Rask, keliautojas po pasaulį

9727 S. Western Ave., Chicago, Illinois 60643

1 (312) 238-9787-8

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis

FD. LE.

(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

ENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patartėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas - 652-1003

Kalėdų Senelio didieji rūpesčiai

Kalėdų seneliui — Santa Claus — nelinksmos šių metų žiemos šventės! Didieji rūpesčiai kvaršina jo galvą ir spaudžia jo gerą širdį. Kaip ir kuriems vaikams padalinti turimas dovanas? Ar visi vaikai yra verti dovanų? Iki šiol apie tai Kalėdų senelis mažai pagalvoja. Skyrė dovanas, ne paįsėdamas kam. O dabar didžios abejonės ir sunkūs rūpesčiai užgėdė. Nevisi gavę dovanas, jis ivertino; nevisi tinkamai jo mės pasinaudojo. Apšidūrė Kalėdų senelis ir sumetė: tarp dovanas gavusių yra primestinių, pamestinukų, lepinėlių, išdykėlių, padužų ir dar kitokių. Ar verti visi tie dovanų? Ar tos dovanos kitus jų išvedė iš kėlo? Ar ne dėl tų dovanų, kaip kas jų pradėjo net pačiam Kalėdų seneliui kumštinti galvą, iš pasakų akieplėšiai net patį Kalėdų senelį pulti!

Ana tas maskvinis primestiniukas tik Kalėdų senelio dovanų dėka išnešė sveiką savo kailį, kai uodega įkilo į karą ir toji uodega buvo prisalusi. O dabar tas primestiniukas išdyko, padužai elgiasi ir Kalėdų seneliui ramybės neduoda. Jis, tas maskvinis primestiniukas, susimetė su įvairių vietų pamestinukais, išdykėliais ir į Kalėdų senelio ratus kasiuoja pagalius. Varštos pamestinukas, išsiviliojęs iš Kalėdų senelio milijonines dovanas, dabar niekina

Kalėdų senelį, purvais drabstydama. Belgrado lepinėlis, Kalėdų senelio dėka ant kojų atsistojęs, jokio dėkingumo nerodo ir vis sūka į primestinukų ir pamestinukų šutvę. Berlynas buvo lyg, anas jūrų švyturys audringame gyvenime. Kas antru nešamas prarado tikrąjį kelią, galėjo Berlyne susirasti, kuria kryptimi tenka iktuoti. Deja, ne kas kitas, bet tie primestiniukai, gausias iš Kalėdų senelio dovanas gavę užriėtė nosis ir pradėjo tą vietą trėsti lyg būtų ji skirta istorijos šinkšnynei. Ir visi jie kartu, ir kiekvienas jų paskirai, jau žaidžia kareivėliais lyg besiruošia į Kalėdų seneliui smogti pašonėn.

Korėja, Vietnamas, Taivanas lyg ugnikalnių vietos, kur laukiama išsiveržimo.

Lietuva, Latvija ir Estija lyg po didžiulio potvynio iki šiol ne prieinamos, neramos vietos Kalėdų senelio tik pažadais pasiekiamos.

Išdidieji, vieniša Suomija Kalėdų senelio buvo apeita ir maskvinio primestinuko iki šiol pašiūjama tyloje kenčia didžiulį neteisębę.

Visoje Afrikoje giliai požemioje girdisi neišryškinti dundėsiai, — gal ugnikalnių, gal potvynių. Visa tai Kalėdų senelio rūpesčius didina ir jo dovanas

alina.

Arabai — Nepūsk arabų akis! — sako zanavykas savo kaimynui, kai šis pradeda "trėsti" jį puikybės nepelnytą kiltį. Arabai, dovanomis apbovanoti, išdykaujami šunkeliais pasako ir Kalėdų senelio briedžių pramintus tokus sumaišo. 1½ milijono žydų įsikūrė savo apieistos tėvynės žemėje arabų pašonėje. Virš 40 milijonų arabų tą įvykį pramiegojo ir dabar atbūdė, neįmsta, beveik visam pasauliui grasina ir prašo padėti nuo žydų atsiginti. Vieni ir kiti Kalėdų senelio dovanomis naudąsiai. Jei tos dovanos ten ne tuo pavidalumu plaukia, tai skirtumo ne-uždaro. — Kalėdų senelio dovanų aruodai nuo to neturėja, bet liėseja.

Oi, oi, yra kuo susirūpinti Kalėdų seneliui, o čia dar tokia nelaukta, ankstyba, nepalanki šalta ir gili žiema! Štai vietomis traukiniai, autobusai, automobiliai sustoja eję dėl didžiųjų pusnių. Tai kaip čia Kalėdų seneliui su savo briedžiais visas pasaulis apvažiuoti? Apvažiuoti ir įsikinti, ar visokie primestiniukai, pamestinukai, išdykėliai — padužos, tinginiai — neklaudžios, lepinėliai — ištvėlėliai yra verti dovanėlių? O jei verti, tai kokių?

Kaip kada, kaip kam ir rykė — tas dovana praverčia. Tas kalvis, kalvio vardo vertas, kas kala savo likimą. Lydinys tik tas patvarus, atsparus, kuris ilgai ir kairiai užgrūdinamas.

Vargšas Kalėdų senelis! Visi iš jo dovanų tyko, laukia, bet retai kas su juo nuosirdžiai, atvira bendradarbiauja, talkon nekviečiamas ateina, kai prasideda didžioji darbymetė. O dabar, šių žiemos švenčių proga, kaip tik Kalėdų senelis tą didžiąją darbymetę pergyvena ir kartu galvosūkio yra varginamas. O tas galvosūkis: ar visi verti Kalėdų senelio — Santa Claus — dovanų? O jei verti, tai kas ir kokių? Tai klausimas, kuris jau neatidėliotinas.

J. P.

TRUMPAI

— Sv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga "sekančieji skaitytojai bei bendradarbiai atsiuntė Naujienoms tokią parąmą:
Po \$100 — Povilas P. Dargis, iš Pittsburgh, PA, Aleksandras Chaplikas, iš So. Boston, Mass, ir Albinas Repšys, iš Bellwood, Ill.; Kazys Čiurinskas, iš St. John, Ind. — \$60; J. Balnionis, iš Marquette Parko, Chicago — \$35; Antanas Zumasas, iš Cicero, Ill. — \$30; Po \$15 — Augustinas Pranskevičius, iš Marquette Parko, ir Aleksandras Zujus, iš Marquette Parko; Po \$10 — Vladas Bražionis, iš Mar-

quette Parko, Bronius Sedlerkas, iš Bridgeport, Chicago ir Anton Derasky, iš Marquette Parko; Po \$5 — V. Paketuris, iš Brighton Parko, Mary Leppa, iš Gage Parko, Chicago ir Bruno Palkus, iš Brighton Parko; o senas Naujienietis iš Brighton Parko — \$25.

Sirdingai dėkojame visiems už paramą ir gražius linkėjimus.
Administracija

KAS IS TIKRUJU YRA KALĖDOS?

"Kūdikis mums gimė, Sūnus mums duotas; Jis viešpataus, Jo vardas yra: Nuostabusis, Patarėjas, Galingasis Dievas, Amžinasis Tėvas, Taikos Kunigaikštis. Jo viešpatavimas klestės ir taika bus be galo. Dovydo sostą ir jo karalystę Jis stiprins, vykdydamas teisę ir teisybę per amžius. Puikų Viešpats tai darys savo galia". (Izaia 9:6, 7).

Malonėkite pasiklausyti kalėdinės radijo programos antradienį banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus" 8:45 val. vakare. Sekmadienį 9 val. ryto radijo du susibroliavę miestai.

— Snieguolė Zalatorė šiais metais baigė Illinois universitetą Chicagoje bakalauru laipsnį iš politinių mokslų. Nuo rudens ji priimta į Sangamon State universiteto viešųjų reikalų aprašinėjimo kursą Springfielde, kuriame ruošis magistrui iš žurnalistikos. Ji bendradarbiauja spaudoje ir priklauso skautams akademikams. L.

Pavijos, šiaurės Italijoje, miesto burmistras neseniai kreipėsi į Vilniaus miesto galvą, prašydamas padaryti visa, kas galima, kad popiežius Jonas Paulius II galėtų aplankyti Lietuvos sostinę Vilnių ir susitikti su Lietuvos katalikų bendruomene. Patuvos Aidus" 8:45 val. vakare. Sekmadienį 9 val. ryto radijo du susibroliavę miestai.

Liberty Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

Filadelfijos Federalinė Liberty Taupymo ir Paskolų Bendrovė

1984 metų sausio 29 dieną Filadelfijos FEDERALINĖ LIBERTY TAUPYMO IR PASKOLŲ BENDROVĖ, Filadelfijoje vadinama lietuvišku banku, tapo pertvarkyta į akcijų korporaciją. Jie atspausdino ir pardavė 881,449 akcijas, tokiu būdu \$8,400,000 padidindami atsargų fondą, kuris dabar siekia \$23,900,000. Akcijos dabar kiekvieną dieną duodamos ir paskelbiamos daug laikraščių finansų skyriuose ir "Over-The-Counter market" (OTC) su šiais ženklais LFSL-PHIL.

Mūsų akcijas galima pirkti ir parduoti bet kurioje akcijas parduojančioje įstaigoje. Kas nori gauti finansines informacijas, prašomas rašyti šiuo adresu:

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Att: Mrs. Barbara L. Elias,
Director of Shareholder Relations
202 North Broad Street, Philadelphia, Pa. 19102

Suorganizuota, kaip Filadelfijos Pirmoji Lietuvių Namų Statymo ir Paskolų Bendrovė 1901 metais, sufederinta 1942 metais su \$360,000 kapitalu, o 1984 metais josios turtas siekia virš trijų šimtų milijonų dolerių.

C. S. CHELEDEN,
Emeritus pirmininkas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Rumai, Zonė — Pardavimai | Rumai, Zonė — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISU ROŠIU DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE.
ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos.
Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas
pirkinys.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow.
Nebangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARK
WHIPPLE — 3 1/2 large rooms,
\$290, inc. stove, refrigerator,
laundry room.
Call Jacob 779-3890.

PRANEŠIMAS

Lietuvių Enciklopedijos leidyklos knygas galima užsakyti Chicagoje šiais vietiniais telefonais: 858-3837 ir 434-0211. Turime dar pilnų komplektų Lietuvių Enciklopedijos, 36 t. kainą \$366.00, Enciklopedija Lituanica, 6 t. — \$125.00, V. Krėvės Raštų, 6 t. — \$32.60. Užsakykite šiandien. Leidyklos adresas: P. O. Box 95, South Boston, MA 02127; telef. vakarais (617) 282-2759.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 770-8700

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

YOUR DOG NEEDS VITAMINS, TOO.

Sergeant's
the vet care people

— Kinijos vyriausybė leidžia užsieniečiams lengviau įvažiuoti į Kiniją. Tuo kiniečiai gauna daugiau užsienio valiutos.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turtu Chicago miesto leidžia
Dirbu ir užmiesčiuose, greitai
garantuojami ir saugingi.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Tolman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmėnu automobilio
liability draudimas pensininkams.
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir falsome visu r
šiu skogus. Už darbą garan
tuojame ir esame apdrausti

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra
šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 75th St.
Evergreen, Park, Ill.
60442 — 424-8554
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Ill.

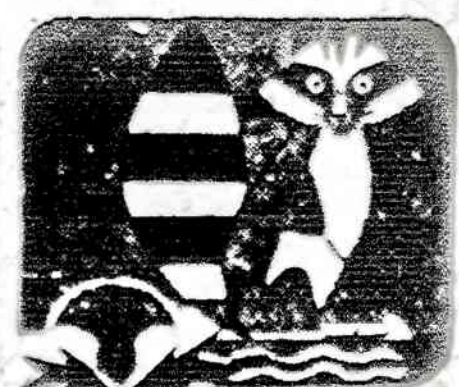
Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadi. nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2643 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadieniai pagal susitarimą.
6406 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

DON'T set his world on fire

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Remiamas patarimais užsiekant lektuvų, traukinių, lėtvų keld
nių (arabas), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda
me naujonių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus;
Suderame likvitusius gaminių apalankymui Amerikoje ir teikiame inter
medijas įvairių temonių reikais
• Taupysite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti viet
as anksto — prieš 45-60 dienų.

VYTIS

Ideal
Christmas Gift

Mounted on a maroon
background within a
14 X 18 matboard — \$15.00
Unmatted Print — \$10.00
Postage is included

SEND TO:
R. KACINSKAS
900 ST. CHARLES AVE.
BALTIMORE, MARYLAND 21229
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____

Kalėdų proga advokatai Valdemaras J. Bylaitis
ir Vincas Brizgys sveikina visus savo klientus,
linki jiems sėkmės ir primena,
kad jų įstaiga yra

6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Illinois
Tel.: 778-8000